

Posudek na bakalářskou práci Jiřího Kalouse, *Problematika koncepce dobra v teorii spravedlnosti Johna Rawlse*

Jakub Jirsa

ÚFAR, 2014

Jiří Kalous předložil velmi dobrou interpretaci několika základních konceptů z knihy *Teorie spravedlnosti* (1971) Johna Rawlse. Práce má poměrně jasnou strukturu, nejprve se autor věnuje výkladu spravedlnosti (s. 10-22), ke kterému připojuje popis Rawlsova myšlenkového experimentu s původním stavem (s. 22-26), kapitoly věnované ospravedlnění principů spravedlnosti (s. 26-29), reflektované rovnováhy (s. 29-30) a Rawlsovu konceptu dobra (s. 30-38). Následuje nepoměrně kratší část práce, kde autor referuje kritiku z článku Thomase Nagela „Rawls on Justice“ (s. 39-47). V závěru práce pak shrnuje Rawlsovu odpověď na tuto kritiku (s. 48-51).

Ve své nejrozsáhlejší části je práce pečlivým referátem vybraných tezí Rawlsovy *Teorie spravedlnosti*. Autor se omlouvá, že do práce nezahrnul otázku utilitarismu (s. 10, pozn. 7), což snad ani není třeba: do bakalářské práce se nemůže vejít všechno. Nicméně otázkou zůstává, zda nemělo být věnováno více prostoru otázce talentů a individuálních vlastností v kontextu sociální spravedlnosti. Zde se totiž zdá, že Rawlsovo pojetí spravedlnosti a rovnosti naráží na meze intuitivního chápání těchto ctností. Zároveň se této otázce věnuje podstatná část komunitaristické kritiky Rawlsova pojetí dobra (viz zejm. M. Sandel, *Liberalism and the Limits of Justice*). Samotná pozice tzv. komunitaristů – jako je Michael Sandel – v práci nemusí být explicitně a detailně rozebírána. Nagelův text využitý jako jediný základ pro kritiku Rawlse, vychází již v roce 1973 (srov. přepis na s. 52 práce), tj. před hlavním proudem komunitaristické kritiky, avšak v mnohém ji předznamenává. Pokud se autor věnuje problémům spojeným s koncepcí dobra v Rawlsově teorii, je absence jakéhokoli odkazu na komunitariány zarážející (včetně přehledu v 3.1).

Zde se dostáváme k hlavnímu problému práce, kterým je velmi omezená sekundární literatura vybraná ke kapitole věnované kritice Rawlse. Autor ve skutečnosti pracuje s jediným textem (Thomas Nagel, „Rawls on Justice“) a kromě něho cituje výrazněji již jen z předmluvy k Danielsovu sborníku (Norman Daniels, *Reading Rawls*, 1989). Zde se domnívám, že autor ne zcela dostal nárokům kladeným na bakalářskou práci, kdy předvedení práce se sekundární literaturou předpokládá více, než jeden patnáctistránkový text.

Ve všech ostatních ohledech pokládám práci za velmi zdařilou. Autor prokázal dobrou znalost klíčového díla moderní politické filosofie. Jeho interpretace je přesvědčivá a nevynechává nic zásadního. Nicméně výše zmíněný problém se sekundární literaturou považuji za poměrně důležitý. V obhajobě bych chtěl od autora slyšet, zda se po Rawlsově

odpovědi Nagelovi domnívá, že tím jsou vyřešené všechny problémy spojené s koncepcí dobra v *Teorii spravedlnosti*? Pokud se domnívá, že nějaké problémy přetrvávají, pak bych jej požádal o stručné nastínění některého z nich.

Práci hodnotím **velmi dobře až výborně** v závislosti na obhajobě.

31.8.2014

Posudek na bakalářskou práci Jiřího Kalouse, *Problematika koncepce dobra v teorii spravedlnosti Johna Rawlse*

Jakub Jirsa

ÚFAR, 2014

Jiří Kalous předložil velmi dobrou interpretaci několika základních konceptů z knihy *Teorie spravedlnosti* (1971) Johna Rawlse. Práce má poměrně jasnou strukturu, nejprve se autor věnuje výkladu spravedlnosti (s. 10-22), ke kterému připojuje popis Rawlsova myšlenkového experimentu s původním stavem (s. 22-26), kapitoly věnované ospravedlnění principů spravedlnosti (s. 26-29), reflektované rovnováhy (s. 29-30) a Rawlsovu konceptu dobra (s. 30-38). Následuje nepoměrně kratší část práce, kde autor referuje kritiku z článku Thomase Nagela „Rawls on Justice“ (s. 39-47). V závěru práce pak shrnuje Rawlsovu odpověď na tuto kritiku (s. 48-51).

Ve své nejrozsáhlejší části je práce pečlivým referátem vybraných tezí Rawlsovy *Teorie spravedlnosti*. Autor se omlouvá, že do práce nezahrnul otázku utilitarismu (s. 10, pozn. 7), což snad ani není třeba: do bakalářské práce se nemůže vejít všechno. Nicméně otázkou zůstává, zda nemělo být věnováno více prostoru otázce talentů a individuálních vlastností v kontextu sociální spravedlnosti. Zde se totiž zdá, že Rawlsovo pojetí spravedlnosti a rovnosti naráží na meze intuitivního chápání těchto ctností. Zároveň se této otázce věnuje podstatná část komunitaristické kritiky Rawlsova pojetí dobra (viz zejm. M. Sandel, *Liberalism and the Limits of Justice*). Samotná pozice tzv. komunitaristů – jako je Michael Sandel – v práci nemusí být explicitně a detailně rozebírána. Nagelův text využitý jako jediný základ pro kritiku Rawlse, vychází již v roce 1973 (srov. přepis na s. 52 práce), tj. před hlavním proudem komunitaristické kritiky, avšak v mnohém ji předznamenává. Pokud se autor věnuje problémům spojeným s koncepcí dobra v Rawlsově teorii, je absence jakéhokoli odkazu na komunitariány zarážející (včetně přehledu v 3.1).

Zde se dostáváme k hlavnímu problému práce, kterým je velmi omezená sekundární literatura vybraná ke kapitole věnované kritice Rawlse. Autor ve skutečnosti pracuje s jediným textem (Thomas Nagel, „Rawls on Justice“) a kromě něho cituje výrazněji již jen z předmluvy k Danielsovu sborníku (Norman Daniels, *Reading Rawls*, 1989). Zde se domnívám, že autor ne zcela dostal nárokům kladeným na bakalářskou práci, kdy předvedení práce se sekundární literaturou předpokládá více, než jeden patnáctistránkový text.

Ve všech ostatních ohledech pokládám práci za velmi zdařilou. Autor prokázal dobrou znalost klíčového díla moderní politické filosofie. Jeho interpretace je přesvědčivá a nevynechává nic zásadního. Nicméně výše zmíněný problém se sekundární literaturou považuji za poměrně důležitý. V obhajobě bych chtěl od autora slyšet, zda se po Rawlsově

odpovědi Nagelovi domnívá, že tím jsou vyřešené všechny problémy spojené s koncepcí dobra v *Teorii spravedlnosti*? Pokud se domnívá, že nějaké problémy přetrvávají, pak bych jej požádal o stručné nastínění některého z nich.

Práci hodnotím **velmi dobře až výborně** v závislosti na obhajobě.

31.8.2014